

Sitema Oy
Kauppurienkatu 7
90100 OULU

iiris.hakkinen@sitema.fi

Lausuntopyyntö 20.5.2024

Lausunto, Nurmelansuon aurinkovoimahanke, Otanmäki, Kajaani

Loiste Energia Oy selvittää aurinkovoimalaitoksen rakentamisen mahdollisuuksia Kajaanin Nurmelansuon käytöstä poistuneelle turvetuotantoalueelle. Hankealueen pinta-ala on noin 76,4 ha ja voimalaitoksen alustava teho olisi noin 65–75 MWp. Aurinkovoimapuisto on tarkoituksena luvittaa MRL:n 137 §:n mukaisena suunnittelutarveratkaisuna sekä rakennusluvalla.

Sitema Oy pyytää Kainuun ELY-keskukselta lausuntoa hankkeen toteuttamisedellytyksistä sekä mahdollisesta YVA-arvioinnin tarpeellisuudesta.

Hankkeen toteuttamisedellytykset

Hankkeen esiselvityksessä on esitetty mm. hankealueen ja sen läheisyyden kaavallinen tilanne. Tulee huomioida, että voimassa olevassa Kainuun maakuntakaavassa hanke sijoittuu maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M). Merkintään liittyy suunnittelumääräys, joka tulee huomioida suunnittelun edetessä. Lisäksi tulee huomioida, että Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 on hyväksytty joulukuussa 2023 ja Kainuun liitto on kuuluttanut maakuntakaavan voimaan tulosta 6.3.2024. Kyseisessä maakuntakaavassa on energian siirtoa koskevia yleisiä suunnittelumääräyksiä.

Alue sijoittuu Otanmäen lintuvesialtaan ja Oulujärven väliin, joten sillä on olemassa merkittävä linnustollinen potentiaali esim. ennallistettaessa kosteikkona sekä merkitystä kulkuyhteytenä/-reitteinä vesistöjen välissä. Aurinkovoiman ei oleteta karkottavan linnustoa, mutta siihen liittyen on maailmalla noussut esiin törmäysriski. Linnut luulevat paneelikenttä vesialueeksi ja laskeutuvat/syöksyvät rakennelmiin, jolloin muodostuu mahdollinen törmäysriski.

Alueen itäpäähän muodostunut kosteikko omaa mahdollista linnustollista potentiaalia, minkä määrä selvinnee kesän 2024 luontoselvityksistä. Alueella voi esiintyä myös viitasammakkoa, mikä tulee selvittää ja hakea tarvittaessa poikkeamislupaa lajin suojelusta. Viitasammakko on tiukasti suojeltu direktiivilaji.

1.7.2024

Alueen itäpää on lähellä Oulujärven vedenpinnan tasoa, joten kuivana pitämisen vesistövaikutukset tulee selvittää. Kainuun ELY-keskus suosittelee alueen itäpään jättämistä kosteikoksi rakentamisen vaikutusten lieventämiseksi, erityisesti, jos alueella on jo viitasammakkoa.

Esiselvityksen mukaan alueen vesienhallinta voidaan ratkaista tarvittaessa ojitushankkeiden toteuttamisella ja tarvittaessa muilla vesilain mukaisilla toimenpiteillä. Kainuun ELY-keskuksen näkemyksen mukaan näin voidaan vesienjohtamisen osalta menetellä. Ojitusohjelmassa on esitettävä ainakin seuraavat tiedot:

- tarvittavat sarkojen perkaukukset sekä mahdolliset täydennysojat
- mahdolliset ojien täytöt sekä salaojitus
- vanhojen vesiensuojelurakenteiden käyttö sekä niiden kunnostus
- uudet vesiensuojelurakenteet
- missä määrin alueella voi olla kasvipeittoa ja mitkä alueet jäävät hulevesieroosiolle alttiiksi

YVA-arvioinnin tarpeellisuus

YVA-menettelyn tarpeesta säädetään YVA-lain 3 §:ssä. Lainkohdan mukaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Nurmelansuon suunnitteluala on pinta-alaltaan noin 76,4 hehtaaria ja sijoittuu pääasiassa käytöstä poistuneelle turvetuotantoalueelle. Sähkölaitteiden toteutettavaksi Kajave Oy:n 110 kV voimajohtoon johdonvarsiliityntänä hankealueen sisällä, jolloin hankealueen ulkopuolista sähkönsiirtoja ei tule.

Kainuun ELY-keskus yhtyy hankkeesta vastaavan arvion, ettei Nurmelansuon aurinkovoimahankkeesta ole kysymys YVA-lain hankeluettelon kohdassa 2f tarkoitetusta luonnonvarojen käyttöön liittyvästä tai siihen rinnastuvasta hankkeesta hankkeen pinta-ala ja aiempi maankäyttö huomioiden, eikä hankkeesta ole myöskään odotettavissa sellaisia laajuudeltaan tai laadultaan merkittäviä ympäristövaikutuksia, jotka edellyttäisivät harkinnanvaraisen YVA-menettelyn soveltamista hankkeeseen. Kainuun ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hankkeen vaikutukset voidaan selvittää ja ratkaista suunnittelutarveratkaisumenettelyn yhteydessä.

Kainuun ELY-keskus muistuttaa, että MRL 137 §:n mukaisesti rakennuslupaa suunnittelutarvealueelle tai suunnittelutarvealuetta muutoin ratkaistaessa noudatetaan asianosaisten ja viranomaisien kuulemisessa sekä päätöksessä ja siitä ilmoittamisessa soveltuvin osin, mitä 173 ja 174 §:ssä säädetään poikkeamismenettelystä.

MRL 173 §:n mukaan ennen poikkeamista (pykälää sovelletaan myös suunnittelutarveratkaisuihin) koskevan asian ratkaisemista kunnan on tarvittaessa pyydettävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, muun

1.7.2024

valtion viranomaisen ja maakunnan liiton lausunto, jos poikkeaminen koskee merkittävästi niiden toimialaa. Kainuun ELY-keskus esittää, että kaupunki pyytää hakemuksesta edellä mainitun lausunnon.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt alueidenkäyttöasiantuntija Sirpa Lyytinen ja ratkaissut yksikön päällikkö Jari Pesonen.

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet luonnonsuojeluasiantuntija Teppo Helo, vesistöasiantuntija Kimmo Virtanen ja ympäristöasiantuntija Mika Pylvänäinen.

Tiedoksi

Kajaanin kaupunki
Loiste Energia Oy

Tämä asiakirja KAIELY/415/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KAIELY/415/2024 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Pesonen Jari 01.07.2024 14:03

Esittelijä Lyytinen Sirpa 01.07.2024 13:52